

การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนสร้างสรรค์ของโรงเรียนอันวารุ์อิสลาม
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน
School Administration for a Creative School of Anwarul Islam School
under the Office of the Private Education Commission

กัลยาณี เจริญช่าง นุชมี^{1*}, พัชรา เดชโฮม²

Kalyanee Charoenchang¹, Patchara Dechhome²

¹ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี 12110

² คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กรุงเทพมหานคร 10600

¹ Faculty of Technical Education, Rajamangala University of Technology Thanyaburi,
Pathum Thani 12110 Thailand

² Faculty of Education, Bansomdejchaopraya Rajabhat University, Bangkok 10600 Thailand

*Corresponding author E-mail: kalyanee_n@rmutt.ac.th, patchara.de@bsru.ac.th

(Received: June 24 2022; Revised: September 20 2022; Accepted: September 28 2022)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนสร้างสรรค์ของโรงเรียนอันวารุ์อิสลาม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในองค์ประกอบ 7 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านนโยบาย 2) ด้านการบริหารจัดการ 3) ด้านสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ 4) ด้านหลักสูตรและการสอน 5) ด้านการพัฒนาครู 6) ด้านมาตรฐานและการประเมินผล และ 7) ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนอันวารุ์อิสลาม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ปีการศึกษา 2564 จำนวน 41 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนสร้างสรรค์ของโรงเรียนอันวารุ์อิสลาม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนตามองค์ประกอบ 7 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาครู และด้านสภาพแวดล้อมการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ส่วนสภาพที่พึงประสงค์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านการพัฒนาครูมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน และด้านมาตรฐานและการประเมินผลมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

คำสำคัญ : โรงเรียนสร้างสรรค์, การบริหารสถานศึกษา

Abstract

The purposes of this research was to study the current and desirable conditions of the school administration for a creative school of Anwarul Islam School. under the Office of the Private Education Commission for 7 components: 1) Policy 2) Management 3) Learning environment 4) Curriculum and teaching 5) Teacher development 6) Standards and evaluation and 7) Community participation. The research population included 41 teachers of Anwarul Islam School under the Office of the Private Education Commission in academic year 2021. The instrument used in the research was 5-level rating scale questionnaire. The statistics used in the data analysis were percentage, mean and standard deviation.

The findings revealed that the overall of current conditions of the school administration for a creative school of Anwarul Islam School. under the Office of the Private Education Commission for 7 components was at the high level. Considering each component, it showed as follows: the highest was community participation, the second highest was teacher development, and the lowest was learning environment. The overall of the desirable conditions of the school administration was the highest level. Considering each component, it showed as follows: the highest was teacher development the second highest was community participation, and the lowest was standards and evaluation.

Keywords : Creative School, School Administration

บทนำ

สถานศึกษาเป็นแหล่งผลิตเยาวชนให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่จะมีพลังขับเคลื่อนของประเทศไทยให้มีความก้าวหน้า และยกระดับคุณภาพทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นคนไทย 4.0 โดยมีเป้าหมายให้คนไทยมีทักษะ ความรู้ ความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง มีทักษะในการคิดวิเคราะห์และคิดสร้างสรรค์อย่างเป็นระบบ มีทักษะการทำงานที่พร้อมเข้าสู่ตลาดงานและขยายโอกาสการศึกษาที่มีคุณภาพให้แก่เด็กและเยาวชนที่ด้อยโอกาสทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง (สุกัญญา แซ่มซ้อย, 2562: 11) โดยแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาข้างต้น คือ การปฏิรูปการศึกษาตามแนวคิดโรงเรียนสร้างสรรค์ (Creative School) ของโรบินสันและแอโรนิกา (Robinson and Aronica, 2015 อ้างอิงจากเทพสุดา เมฆวิทย์, 2564: 148) ซึ่งการศึกษาต้องตอบสนองต่อความต้องการของประเทศใน 4 ประเด็น คือ ด้านเศรษฐกิจ ปัจจุบันภาคธุรกิจพลิกโฉมเปลี่ยนแปลงไปเนื่องมาจากเทคโนโลยีดิจิทัลพัฒนาอย่างก้าวกระโดด การแข่งขันทางเศรษฐกิจทั้งในภาคการค้าการผลิต และการบริการ เข้มข้นขึ้นมากเป็นพิเศษ กำลังแรงงานที่มีการศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจของชาติ ทางด้านวัฒนธรรม การศึกษาเป็นหนึ่งในวิธีการสำคัญที่ชุมชนใช้เพื่อสืบทอดค่านิยมและประเพณีจากรุ่นสู่รุ่น เป็นการปกปักรักษาวัฒนธรรมของตนเองจากอิทธิพลภายนอก รวมทั้งสร้างความอดกลั้นต่อวัฒนธรรมที่แตกต่างหลากหลาย ส่วนทางด้านสังคม การศึกษาช่วยให้นักเรียนทุกคน ไม่ว่าจะภูมิหลังหรือสถานภาพแบบไหน สามารถเข้าถึงโอกาสที่จะมั่งคั่งและประสบความสำเร็จ บ่มเพาะให้เยาวชนเป็นพลเมืองที่ตื่นตัวพร้อมจะมีส่วนร่วมในสังคม และเป็นผู้ที่เปี่ยมด้วยความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น และระดับปัจเจกบุคคล การศึกษาช่วยให้เยาวชนเกิดความรู้สึกรักยึดโยงทั้งต่อโลกภายในตนเอง และโลกที่อยู่รอบตัวนักเรียน สามารถบรรลุศักยภาพสูงสุดของตนเอง รวมทั้งมีชีวิตที่เต็มเต็มและสร้างคุณประโยชน์

ปัจจุบันองค์กรหลายแห่งได้มีการบริหารจัดการที่หลากหลายรูปแบบ โดยเฉพาะองค์กรทางการศึกษา เนื่องจากเป็นองค์กรที่มีความเกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิตของผู้สอนและผู้เรียน และส่งผลต่อการพัฒนามนุษย์และสังคมประเทศชาติอย่างต่อเนื่อง โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามหรือโรงเรียนมุสลิมถือเป็นอีกองค์กรหนึ่งที่มีการขับเคลื่อนด้วยวิธีการบริหารจัดการที่ต่างจากกัน ปัญหาและอุปสรรคที่โรงเรียนมุสลิมส่วนใหญ่ประสบในปัจจุบัน ได้แก่ คุณภาพการศึกษาที่เกิดจากระบบการบริหาร ระบบการจัดการเรียนรู้ และระบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีผลทำให้คุณภาพของนักเรียนในโรงเรียนมุสลิมส่วนใหญ่ยังไม่เป็นที่น่าพอใจ (มุณีเราะห์ สาและอาแว, 2561: 2) การจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์จึงเป็นเรื่องที่สำคัญ นั่นเพราะการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ (Creative Learning) เป็นการเรียนรู้ยุคใหม่ที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานความคิด

สร้างสรรค์และความคิดที่เชื่อว่าความสามารถของทุกคนนั้นเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา (Growth mindset) โดยมีผู้สอนเป็นโค้ช (Coach) และมอบหมายความเอาใจใส่ (Care) ให้ผู้เรียนใช้ศักยภาพสูงสุดในการเรียนรู้ ทั้งนี้การเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์เป็นการเรียนรู้ที่ตอบโจทย์การเรียนรู้ในปัจจุบันที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เชิงลึกอย่างแท้จริง ซึ่งในยุค New normal ผู้เรียนจะต้องมีพื้นที่ในการเรียนรู้ของตนเอง นำพลังความคิดและพลังสร้างสรรค์ (Creative power) ที่มีอยู่ในตนเองออกมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวมอย่างมีความสุข (ทรงศักดิ์ ชาวไพร, 2564: 529)

จากรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษาโรงเรียนอันวาลูอิสลาม ปีการศึกษา 2563 พบว่า ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินักเรียนชั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 และมีมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 ลดลงกว่าปีที่ผ่านมา และต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศทุกรายวิชา ประกอบกับผลการประเมินตนเองด้านคุณภาพผู้เรียน พบว่า ขาดการพัฒนาทักษะทางด้านการแก้ปัญหาตามสถานการณ์ การช่วยเหลือตัวเอง การใฝ่รู้ใฝ่เรียน และการใช้เทคโนโลยีให้เหมาะสมกับวัย ส่วนด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง ควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นในการจัดการศึกษา ควรมีการปรับสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ปลอดภัย ถูกสุขลักษณะ และควรพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น และควรจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์และคิดแก้ปัญหาได้ รวมทั้งควรมีวิธีการประเมินการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย (โรงเรียนอันวาลูอิสลาม, 2563: 25) จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่าการจัดการเรียนการสอนเชิงสร้างสรรค์ ที่เรียกว่า โรงเรียนสร้างสรรค์ น่าจะเป็นแนวทางในการพัฒนาโรงเรียนอันวาลูอิสลามได้เป็นอย่างดี เพื่อที่จะให้การพัฒนาการศึกษาของเยาวชนในชุมชนให้มีคุณภาพ ภายใต้บริบทของขนบธรรมเนียม วัฒนธรรม และความเชื่อทางศาสนาที่จะปลูกฝังให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา และจิตใจได้เป็นอย่างดี สามารถนำไปพัฒนาและปรับปรุงสถานศึกษาให้สถานศึกษาเป็นแหล่งพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่ส่งเสริมความรู้ ความคิด ทักษะ และทักษะ ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาการศึกษาไทยในโลกยุคปัจจุบันและเตรียมความพร้อมสำหรับโลกอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนสร้างสรรค์ของโรงเรียนอันวาลูอิสลาม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนอานาวรรุอิสลาม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ปีการศึกษา 2564 จำนวน 41 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนสร้างสรรค์ของโรงเรียนอานาวรรุอิสลาม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ 7 ด้าน คือ ด้านนโยบาย ด้านการบริหารจัดการ ด้านสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ด้านหลักสูตรและการสอน ด้านการพัฒนาครู ด้านมาตรฐานและการประเมินผล และด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์สอน

ตอนที่ 2 สอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนสร้างสรรค์ของโรงเรียนอานาวรรุอิสลาม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ด้านนโยบาย 10 ข้อ ด้านการบริหารจัดการ 10 ข้อ ด้านสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ 10 ข้อ ด้านหลักสูตรและการสอน 10 ข้อ ด้านการพัฒนาครู 10 ข้อ ด้านมาตรฐานและการประเมินผล 10 ข้อ และด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน 10 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ รวม 70 ข้อ

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และรายงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการกำหนดการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนสร้างสรรค์ของโรงเรียนอานาวรรุอิสลาม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

2. นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา กำหนดแนวคิดการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนสร้างสรรค์ของโรงเรียนอานาวรรุอิสลาม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

3. สร้างแบบสอบถาม โดยใช้การรับรู้ของครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียน 7 ด้าน ดังนี้ คือ 1) ด้านนโยบาย 2) ด้านการบริหารจัดการ 3) ด้านสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ 4) ด้านหลักสูตรและการสอน 5) ด้านการพัฒนาครู 6) ด้านมาตรฐานและการประเมินผล และ 7) ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนแล้วนำฉบับร่างเสนอต่อกรรมการที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสม ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงของเนื้อหาของแต่ละข้อคำถามได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค (Index of Item-Objective Congruence : IOC) ระหว่าง 0.67 - 1.00

5. ทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเป็นฉบับสมบูรณ์

6. นำแบบสอบถามที่มีการปรับปรุง แก้ไขสมบูรณ์แล้วไปทดลองใช้กับครูโรงเรียนพิทยพัฒน์ศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจำนวน 30 คน แล้วหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) มีค่าเท่ากับ 0.995

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเชื่อมั่น ไปใช้กับครูผู้สอนโรงเรียนอานาวรรุอิสลาม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน 41 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสมเด็จพระเทพฯ ไปขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรียนอานาวรรุอิสลาม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เพื่อแจกแบบสอบถามให้แก่ครูผู้สอนโรงเรียนอานาวรรุอิสลาม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน 41 คน

2. ผู้วิจัยส่ง Link แบบสอบถามให้กับครูทุกคนในโรงเรียนเพื่อกรอกข้อมูลให้ครบถ้วน

3. เก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามออนไลน์ (Online) ผ่าน Google Form แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป โดยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 41 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนสร้างสรรค์ของโรงเรียนอานาวรรุอิสลาม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ครั้งนี้ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์สอน โดยใช้การแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ

2. การวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนสร้างสรรค์ของโรงเรียนอานาวรรุอิสลาม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษา

เอกชน ใน 7 ด้าน ดังนี้ คือ 1) ด้านนโยบาย 2) ด้านการบริหารจัดการ 3) ด้านสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ 4) ด้านหลักสูตรและการสอน 5) ด้านการพัฒนาครู 6) ด้านมาตรฐานและการประเมินผล และ 7) ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนโดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนสร้างสรรค์ของโรงเรียนอันวารุ์อิสลาม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนสร้างสรรค์ของโรงเรียนอันวารุ์อิสลาม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ตามองค์ประกอบ 7 ด้าน

การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็น โรงเรียนสร้างสรรค์	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	μ	σ	ระดับ	ลำดับ	μ	σ	ระดับ	ลำดับ
1. ด้านนโยบาย	4.29	0.74	มาก	4	4.56	0.65	มากที่สุด	5
2. ด้านการบริหารจัดการ	4.37	0.72	มาก	3	4.60	0.62	มากที่สุด	3
3. ด้านสภาพแวดล้อมการเรียนรู้	4.20	0.79	มาก	7	4.58	0.64	มากที่สุด	4
4. ด้านหลักสูตรและการสอน	4.24	0.72	มาก	5	4.53	0.65	มากที่สุด	6
5. ด้านการพัฒนาครู	4.45	0.68	มาก	2	4.64	0.57	มากที่สุด	1
6. ด้านมาตรฐานและการประเมินผล	4.23	0.78	มาก	6	4.50	0.64	มากที่สุด	7
7. ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน	4.48	0.66	มาก	1	4.62	0.60	มากที่สุด	2
รวม	4.31	0.74	มาก		4.57	0.63	มากที่สุด	

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนสร้างสรรค์ของโรงเรียนอันวารุ์อิสลาม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.31$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 4.48$) รองลงมาคือด้านการพัฒนาครู ($\mu = 4.45$) ด้านการบริหารจัดการ ($\mu = 4.37$) และด้านสภาพแวดล้อมการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu = 4.20$)

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนสร้างสรรค์ของโรงเรียนอันวารุ์อิสลาม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.57$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการพัฒนาครูมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 4.64$) รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ($\mu = 4.62$) ด้านการบริหารจัดการ ($\mu = 4.60$) และด้านมาตรฐานและการประเมินผลมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu = 4.50$)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

1. ด้านนโยบาย สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดพันธกิจที่คำนึงถึงบริบทเฉพาะของสถานศึกษาและความแตกต่างของแต่ละพื้นที่ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดกลยุทธ์ที่คำนึงถึงบริบทเฉพาะของสถานศึกษาและความแตกต่างของแต่ละพื้นที่ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการคิดค้นและออกแบบแนวปฏิบัติและแผนงานในการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นพลเมืองที่ตื่นตัว มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด และสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายในการพัฒนานักเรียนให้สามารถคิดได้ด้วยตนเอง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดกลยุทธ์ที่คำนึงถึงบริบทเฉพาะของสถานศึกษาและความแตกต่างของแต่ละพื้นที่ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการคิดค้น

และออกแบบแนวปฏิบัติและแผนงานในการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นพลเมืองที่ตื่นตัว มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2. ด้านการบริหารจัดการ สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครู ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารจัดการที่ยืดหยุ่นสามารถปรับเปลี่ยนได้เหมาะสมกับสถานการณ์ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบชัดเจน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด และสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาใช้วิธีการบริหารจัดการโดยใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครู ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วม ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบชัดเจน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

3. ด้านสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อและเทคโนโลยีแบบออนไลน์ เช่น การใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) การสืบค้นข้อมูลผ่านเว็บจากอินเทอร์เน็ต การเรียนรู้ผ่านเครื่องมือในระบบคลาวด์ สื่อความเป็นเสมือน (AR) และสื่อความเป็นจริงเสมือน (VR) เป็นต้น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษา ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพภายในสถานศึกษา เช่น การจัดศูนย์การเรียนรู้ ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ห้องสมุด สวนพฤกษศาสตร์ เป็นต้น มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด และสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อและเทคโนโลยีแบบ ออนไลน์ เช่น การใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) การสืบค้นข้อมูลผ่านเว็บจากอินเทอร์เน็ต การเรียนรู้ผ่าน เครื่องมือในระบบคลาวด์ สื่อความเป็นเสมือน (AR) และสื่อความเป็นจริงเสมือน (VR) เป็นต้น ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ทำให้จิตใจผ่อนคลาย มีสมาธิและเป็นอิสระ กระตุ้นและจูงใจให้นักเรียนเกิดจินตนาการ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

4. ด้านหลักสูตรและการสอน สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจัดหลักสูตรโดยคำนึงถึงการเรียนรู้มีความสุขของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดหลักสูตรการเรียนรู้แบบยืดหยุ่นสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้เรียน

มีส่วนร่วมในการออกแบบแผนกิจกรรมการเรียนรู้ในสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยต่ำสุด และสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้จัดการเรียนรู้เป็นหน่วยบูรณาการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดหลักสูตรโดยคำนึงถึงการเรียนรู้มีความสุขของผู้เรียน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบแผนกิจกรรมการเรียนรู้ในสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

5. ด้านการพัฒนาครู สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมทักษะทางด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัยแก่ครูผู้สอนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการนิเทศการสอนของครูอย่างสม่ำเสมอ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนงบประมาณการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด และสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูมีทักษะการสร้างแรงบันดาลใจแก่ผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมทักษะทางด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัยแก่ครูผู้สอน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูและผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมการแข่งขันผลงานสร้างสรรค์นวัตกรรมภายนอก มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

6. ด้านมาตรฐานและการประเมินผล สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดรูปแบบการประเมินที่เหมาะสมกับช่วงวัยของผู้เรียนและพัฒนาการของผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 4.39$) รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้มีการประเมินด้วยวิธีการที่หลากหลาย ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดวิธีการประเมินการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด และสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้มีการประเมินด้วยวิธีการที่หลากหลาย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้มีการจัดทำรายงานพัฒนาการ ความก้าวหน้าในการเรียน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดวิธีการประเมินการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

7. ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ที่ดีต่อชุมชนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาแต่งตั้งผู้นำหรือตัวแทนของชุมชนร่วมเป็นกรรมการสถานศึกษา ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด และสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณา

เป็นรายชื่อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ที่ดีต่อชุมชน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครู และผู้เรียนร่วมทำกิจกรรมทางด้านศาสนาและประเพณีที่สำคัญ ภายในชุมชน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ที่ดีต่อชุมชน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็น โรงเรียนสร้างสรรค์ของโรงเรียนอัสวาลอิสลาม สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สภาพปัจจุบันโดยรวมทั้ง 7 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหาร สถานศึกษามีสัมพันธภาพที่ดีกับชุมชนประกอบกับโรงเรียนเป็น โรงเรียนของมัสยิดและตั้งอยู่ในชุมชน โรงเรียนเปิดโอกาสให้ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานและพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียน เช่น โรงเรียนมีกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ชุมชน เครือข่าย ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม และสภาพแวดล้อมเพื่อสนับสนุนการศึกษาให้กับผู้เรียนอย่าง หลากหลายและต่อเนื่อง มีผู้นำชุมชนทางศาสนาเข้ามามีส่วนร่วม กับการจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียน โรงเรียนมีโครงการมสาน ความร่วมมือระหว่างบ้าน มัสยิด โรงเรียนและชุมชน ในการผสมผสาน ความร่วมมือและร่วมกันระดมทุนทรัพย์ในลักษณะของการจัดงาน การกุศลเพื่อหารายได้สนับสนุนการจัดการศึกษาของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประภัสสร ดิษสกุล (2564) ได้ศึกษา เรื่อง ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารโรงเรียน ประถมศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาผู้เรียนให้มีความคิดสร้างสรรค์ โดยภาพรวม พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชน เป็นความต้องการ จำเป็นมากที่สุด ในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตาม แนวความคิดการพัฒนาผู้เรียนให้มีความคิดสร้างสรรค์ รองลงมาคือ นโยบาย สภาพแวดล้อม การบริหารจัดการ หลักสูตรและการสอน และที่มีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด คือ การพัฒนาครู และ มาตรฐานและการประเมินผล

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็น โรงเรียนสร้างสรรค์ของโรงเรียนอัสวาลอิสลาม สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาครูมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูสอนใหญ่เห็นด้วยกับการที่ผู้บริหารสถานศึกษา ให้ความสำคัญกับการนิเทศภายใน โดยทีมผู้บริหารจะเป็นผู้นิเทศ อาจารย์ผู้สอนเป็นรายบุคคลในทุกปีการศึกษา และนำข้อเสนอแนะ จากการนิเทศมาพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู โรงเรียน มีการส่งเสริมให้มีการอบรมและพัฒนาศักยภาพครูด้านการเรียน การสอนอย่างต่อเนื่อง โดยเน้นไปที่ศักยภาพด้านการจัดการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21 การจัดการเรียนการสอนเชิงรุก (Active Learning)

การประยุกต์ใช้สื่อและเทคโนโลยีการเรียนรู้ต่าง ๆ ในการพัฒนา การสอนของครู ส่งเสริมให้ครูพัฒนาความสามารถและร่วม แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้เรียนในการแข่งขันทางวิชาการและนวัตกรรม กับเวทีการประกวดภายนอก สอดคล้องกับงานวิจัยของ อุบล หนูฤกษ์ (2564) ที่ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการพัฒนาครูในการจัดการ เรียนรู้โดยใช้การสร้างสรรค์เป็นฐานโรงเรียนในเครือข่ายเกาะพะงัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ผลการพัฒนาครูในการจัดการ เรียนรู้โดยใช้การสร้างสรรค์เป็นฐาน ประกอบด้วยหลักการและ เหตุผล วัตถุประสงค์ เป้าหมายการพัฒนาครู การฝึกอบรม การนิเทศ การประเมินผล การจัดการเรียนรู้โดยใช้การสร้างสรรค์ เป็นฐาน ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบ พบว่า โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด

ส่วนผลการวิจัยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผู้วิจัย อภิปรายผลในแต่ละด้านดังนี้

ด้านนโยบาย สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็น เพราะ ว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผน กำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่คำนึงถึงบริบทเฉพาะของสถานศึกษาและ ความแตกต่างของแต่ละพื้นที่ ซึ่งโรงเรียนอัสวาลอิสลามเป็น โรงเรียนที่เกิดขึ้นจากการเห็นความสำคัญทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของคนในชุมชนมัสยิดคลองตัน ดังนั้นการวางแผนในการกำหนด เป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจของโรงเรียนนั้น ตั้งอยู่บนพื้นฐาน ของการจัดการศึกษาตามนโยบายการศึกษาแห่งชาติ ตามหลักสูตร แกนกลาง และมีการบูรณาการความรู้ตามหลักการของศาสนา อิสลามเข้าไปในรายวิชา โดยมีเป้าหมายเพื่อปลูกฝังให้ผู้เรียน มีความรู้ความเข้าใจทั้งตามหลักการทางวิชาการโลกยุคปัจจุบันและ อนาคตควบคู่ไปกับหลักการศรัทธาและหลักปฏิบัติในฐานะมุสลิม ที่ดีตามหลักการศาสนาอิสลาม ตลอดจนการปลูกฝังขนบธรรมเนียม ประเพณีที่ดีงามของชุมชนมัสยิดคลองตัน ที่มีความผูกพันกับมัสยิด และชุมชน รวมทั้งทักษะการดำเนินชีวิตในสังคมพหุวัฒนธรรม ที่มีความหลากหลายโดยใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะ รวมทั้งแนวทาง ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ส่งเสริมให้เด็กได้รู้ และฝึกทักษะการคิด การเรียนป็นเล่น และส่งผลงานเข้าร่วมการประกวดผลงาน การแข่งขันกับองค์กรภายนอกสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุไลมาน (Suliean Sabbah Suheir, 2017) ได้ศึกษาเรื่อง บทบาท ของผู้นำในการพัฒนาโรงเรียนสร้างสรรค์ในปาเลสไตน์ ผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารมีบทบาทในการพัฒนาโรงเรียนสร้างสรรค์อยู่ใน ระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.43 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ 0.29 อันดับ ที่มากที่สุด คือ บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนและสภาพแวดล้อม ในชั้นเรียน รองลงมาคือ บทบาทของครูและกิจกรรมพิเศษในชั้นเรียน ตามลำดับ

ด้านการบริหารจัดการ สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมากและสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ โดยเฉพาะการบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีทักษะการคิด มีจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ โดยใช้วิธีการบริหารจัดการรูปแบบใหม่ที่มีความยืดหยุ่น โดยใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ ทันท่อเหตุการณ์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัญญา บุญเจริญ (2563) ได้ศึกษาเรื่อง ความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ตามแนวคิดทักษะความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ตามแนวคิดทักษะความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($M = 2.938$) และสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด ($M = 4.740$)

ด้านสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมากและสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อและเทคโนโลยีแบบ Online เช่น การใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) การสืบค้นข้อมูลผ่านเว็บจากอินเทอร์เน็ต การเรียนรู้ผ่านเครื่องมือในระบบคลาวด์ สื่อความเป็นจริง (AR) และสื่อความเป็นจริงเสมือน (VR) เป็นต้น โดยโรงเรียนได้ติดตั้งเครือข่ายอินเทอร์เน็ตไร้สายภายในบริเวณโรงเรียน เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนสำหรับครูและนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ เทพสุตา เมฆวิสัย (2564) ได้ศึกษาเรื่อง ความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการตามแนวคิดสมรรถนะหลักของผู้เรียนโรงเรียนสร้างสรรค์ ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมลำดับความต้องการจำเป็นที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้แหล่งเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผล

ด้านหลักสูตรและการสอน สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมากและสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาจัดหลักสูตรโดยคำนึงถึงการเรียนรู้มีความสุขของผู้เรียน เน้นการจัดการเรียนการสอนตามความสนใจของผู้เรียน โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการจัดประสบการณ์เรียนรู้ที่หลากหลายให้กับผู้เรียนภายใต้การทำกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งกิจกรรมที่พัฒนาในด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญาเพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้มีความสุข เน้นการเรียนรู้ด้วยการลงมือกระทำผ่านกิจกรรมที่ผู้เรียนสนใจ ถนัด และมีพรสวรรค์ ส่งเสริมและสนับสนุนผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษให้สามารถ

ต่อยอดความคิดสร้างสรรค์ไปสู่การสร้างผลงานของตนเองและกลุ่ม เน้นกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชั้นเรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฟาตีห์ (Fathi Mohammed Abu Naser, 2020) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษากับโรงเรียนสร้างสรรค์ และบทบาทความเป็นผู้นำในการศึกษาสาธารณะ ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนสร้างสรรค์มีหลายชื่อ ได้แก่ โรงเรียนอัจฉริยะ โรงเรียนพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และโรงเรียนสอนที่กระตือรือร้น ผู้เชี่ยวชาญทุกคนเห็นพ้องต้องกันว่าโรงเรียนดังกล่าวมีสภาพแวดล้อมที่เป็นประโยชน์สำหรับความคิดสร้างสรรค์ การประดิษฐ์ และการให้ทักษะขั้นสูง เป็นโรงเรียนแห่งการเรียนรู้ อย่างกระตือรือร้น เหมาะสำหรับการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้อย่างมีความสุข มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและเป็นโรงเรียนที่มีการปรับปรุงอยู่ตลอดเวลา

ด้านการพัฒนาครู สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมากและสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมทักษะทางด้านเทคโนโลยี ที่ทันสมัยแก่ครูผู้สอนครูเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษาดังนั้น ครูจำเป็นต้องพัฒนาตนเองให้มีความรู้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีและสามารถดำเนินการจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนที่อยู่ในความรับผิดชอบ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ อีกทั้งเมื่อพิจารณาถึงสถานภาพของครูส่วนใหญ่พบว่า ครูส่วนใหญ่มีประสบการณ์สอนในโรงเรียนอันวารุ์ลอิสลามมากกว่า 10 ปี ดังนั้นในการพัฒนาศักยภาพของครูให้มีทักษะการจัดการเรียนการสอน จึงเป็นเรื่องที่จำเป็นและมีความสำคัญอย่างยิ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จูตีพร รุ่งเช้า (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูโดยใช้กระบวนการ Design Thinking เพื่อส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนโรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านบ่อ) ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนารูปแบบสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูโดยใช้กระบวนการ Design Thinking เพื่อส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์ได้รูปแบบ UDBP Model ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ การเรียนรู้และเข้าใจปัญหาให้ถูกต้อง (Understand: U) การระบุประเด็นปัญหา (Define: D) การระดมความคิดและการมีส่วนร่วม (Brainstorm and Participation: B) และต้นแบบและผลกระทบ (Prototype and Feedback: P)

ด้านมาตรฐานและการประเมินผล สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมากและสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษากำหนดรูปแบบการประเมินที่เหมาะสมกับช่วงวัยของผู้เรียนและพัฒนาการของผู้เรียน ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรมีการประเมินพัฒนาการผู้เรียนตามสภาพจริง และนำผลการประเมินพัฒนาการ

ผู้เรียนไปปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เน้นการใช้เครื่องมือและวิธีการในการประเมินที่หลากหลาย เช่น การประเมินจากการสังเกต สัมภาษณ์ ประเมินผลงาน และนำผลการประเมินพัฒนาการของผู้เรียนไปปรับปรุงการจัดประสบการณ์และพัฒนาผู้เรียน และรายงานต่อผู้ปกครองภาคเรียนละ 1 ครั้ง โดยเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในกระบวนการประเมินสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมานถาวรรัตนวิช (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการประเมินความคิดสร้างสรรค์ผ่านการทำโครงงานนวัตกรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการประเมินความคิดสร้างสรรค์ผ่านการทำโครงงานนวัตกรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ประกอบด้วย การประเมิน 3 ด้าน ได้แก่

- 1) ด้านคุณลักษณะบุคคล เป็นการประเมินคุณลักษณะเชิงสร้างสรรค์ที่เป็นภูมิหลังของนักเรียน
- 2) ด้านกระบวนการ ซึ่งเป็นการประเมินความก้าวหน้าโดยประเมินแรงจูงใจในการทำงาน ทักษะที่สอดคล้องกับความคิดสร้างสรรค์ และทักษะที่สอดคล้องกับคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ กระบวนการทางวิศวกรรมและเทคโนโลยี
- 3) ด้านผลงานซึ่งเป็นการประเมินรวบยอดเป็นการประเมินความคิดสร้างสรรค์ผ่านชิ้นงานนวัตกรรม

ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมากและสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ที่ดีต่อชุมชน เนื่องจากโรงเรียนเปิดโอกาสให้บุคลากรในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ดำเนินงาน และตรวจสอบการดำเนินการของโรงเรียน ทำให้ผู้ปกครองและชุมชนรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียน และเป็นเจ้าของโรงเรียนร่วมกันบนพื้นฐานของความเป็นสถานศึกษาที่อยู่ในสังกัดของศาสนสถานหรือมีสยิดสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกรียงไกร สังข์ทอง (2565) ได้ศึกษาเรื่อง การส่งเสริมการมีส่วนร่วมต่อการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน โรงเรียนที่ปึงกรวิทยาพัฒนา (วัดสุนทรสถิต) ในพระราชูปถัมภ์ฯ ผลการวิจัยพบว่า การส่งเสริมการมีส่วนร่วมและเปรียบเทียบกลยุทธ์ส่งเสริมการมีส่วนร่วมต่อการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนโรงเรียนที่ปึงกรวิทยาพัฒนา (วัดสุนทรสถิต) ในพระราชูปถัมภ์ฯ โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ด้านการจัดกิจกรรมสถานศึกษาร่วมกับชุมชนและท้องถิ่น รองลงมาคือ ด้านร่วมกิจกรรมศาสนา ประเพณีและวัฒนธรรม ด้านการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่า การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนสร้างสรรค์ของโรงเรียนอันวารุอิสลาม สังกัดสำนักงาน

คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน มีข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย/ยุทธศาสตร์ดังนี้

1. ด้านสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้มีการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพภายในสถานศึกษา เช่น การจัดศูนย์การเรียนรู้ ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ห้องสมุด สวนพฤกษศาสตร์ เป็นต้น นอกจากนี้ควรส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ทรัพยากรการเรียนรู้และสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษา ได้แก่ การสืบค้นความรู้จากเครือข่ายอินเทอร์เน็ต การทำกิจกรรมภายในชุมชน ทักษะศึกษาในแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ และการเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการภายนอกสถานศึกษา
2. ด้านหลักสูตรและการสอน ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบแผนกิจกรรมการเรียนในสถานศึกษาโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของผู้เรียน การรับฟังข้อเสนอแนะและความคิดเห็นรอบขอบของผู้เรียนและควรส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนรู้เป็นหน่วยบูรณาการเพื่อเชื่อมโยงความรู้และเกิดความคิดรวบยอดในการเรียนรู้
3. ด้านมาตรฐานและการประเมินผล ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดวิธีการประเมินการเรียนรู้ เช่น การกำหนดสัดส่วนการประเมินในแต่ละรายวิชาการกำหนดรายละเอียดของการประเมินกิจกรรมและแบบฝึกหัดต่าง ๆ ตามมาตรฐานการเรียนรู้และควรส่งเสริมให้มีการประเมินด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การประเมินตนเอง การประเมินโดยเพื่อน เป็นต้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาองค์ประกอบด้านอื่น ๆ ของการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนสร้างสรรค์ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน
2. ควรศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนสร้างสรรค์ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน
3. ควรศึกษารูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนสร้างสรรค์ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

เอกสารอ้างอิง

เกรียงไกร สังข์ทอง. (2565). การส่งเสริมการมีส่วนร่วมต่อการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน โรงเรียนที่ปึงกรวิทยาพัฒนา (วัดสุนทรสถิต) ในพระราชูปถัมภ์ฯ. *Journal of Roi Kaensarn Academi*. 7(1): 174-186.

- ฐิติพร รุ่งเช้า. (2564). การพัฒนารูปแบบสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูโดยใช้กระบวนการ Design Thinking เพื่อส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนโรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านบ่อ). วารสารศิลปศาสตร์และอุตสาหกรรมบริการ. 4(2): 495-507.
- ทรงศักดิ์ ชาวไพร. (2564). แนวทางการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม. วารสารสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. 8(2): 525-543.
- เทพสุตา เมฆวิสัย. (2564). ความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการตามแนวคิดสมรรถนะหลักของนักเรียนโรงเรียนสร้างสรรค์. วารสารสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. 8(1): 145-157.
- โรงเรียนอานาวรรุโธสลาม. (2563). รายงานผลการประเมินตนเองสถานศึกษา ปีการศึกษา 2563. กรุงเทพมหานคร: โรงเรียนอานาวรรุโธสลาม.
- สมาน ถาวรรัตนวิช. (2564). การพัฒนารูปแบบการประเมินความคิดสร้างสรรค์ผ่านการทำโครงงานนวัตกรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. วารสารการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 27(1): 324-339.
- อุบล หนูฤกษ์. (2564). รูปแบบการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้โดยใช้การสร้างสรรค์เป็นฐานโรงเรียนในเครือข่ายเกาะพะงัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1. วารสารสมาคมนักวิจัย. 26(1): 328-341.
- Naser, Fathi Mohammed Abu. (2020). Exploring Perceptions of Education Experts Regarding “Creative School” and Its Leadership Role in Public Education. International Education Studies. 13(5): 132-143.
- Suheir, Sulieman Sabbah. (2017). The Role of Leadership in the Development of the Creative School in Palestine. Journal of Education and e-Learning Research, Asian Online Journal Publishing Group. 4(1): 1-7.